

Innst. O. nr. 13

(2003-2004)

Innstilling til Odelstinget fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen

Ot.prp. nr. 97 (2002-2003)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endringer i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper, lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper og i enkelte andre lover (likestilling i styrer i statsaksjeselskaper, statsforetak, allmennaksjeselskaper mv.)

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Proposisjonens hovedinnhold

I proposisjonen foreslår Regjeringen endringer i selskapslovgivningens regler om styresammensetting for alle offentlig eide foretak, det vil si statsaksjeselskaper, statsallmennaksjeselskaper, statsforetak, enkelte særlovselskaper, samt for interkommunale selskaper. Det foreslås regler om kjønnsrepresentasjon, som krever at det blant styremedlemmene i disse selskapene skal være et minimumsantall av hvert kjønn, tilnærmet 40 pst. For allmennaksjeselskaper med private eiere foreslås tilsvarende selskapsrettslige regler om kjønnsrepresentasjon. Videre foreslås en presisering av at likestillingslovens regler om kjønnsrepresentasjon gjelder når en kommune, en fylkeskommune eller staten oppnevner medlemmer til stiftelser.

Regjeringen har besluttet at reglene om kjønnsrepresentasjon for de privat eide allmennaksjeselskapers del, ikke skal settes i kraft dersom den ønskede kjønnsrepresentasjonen oppnås frivillig i løpet av 2005. Det legges opp til at vurderingen av hvorvidt reglene skal tre i kraft eller ikke for allmennaksjeselskaper, skjer på basis av hvordan kjønnsrepresentasjonen i disse selskapene utvikler seg fram til 1. juli 2005. Det legges opp til at loven tidligst kan tre i kraft fra 15. august 2005. Om loven settes i kraft for de pri-

vat eide allmennaksjeselskapene, foreslås en vanlig overgangsperiode på to år fra ikrafttredelsen for selskaper som er registrert før dette. Det vil si at med Regjeringens opplegg vil reglene om kjønnsrepresentasjon for private allmennaksjeselskaper uansett - om reglene settes i kraft - ikke bli bindende før i 2007, i forhold til selskaper som er registrert før ikrafttredelsen i 2005.

For selskaper som registreres etter at reglene trer i kraft, må kravene til kjønnsrepresentasjon være oppfylt fra registreringen.

Det foreslås ikke regler om kjønnsrepresentasjon for privat eide aksjeselskaper.

I april 2003 var den gjennomsnittlige kvinneandelen blant de faste styrevervene (eier- og ansattevalgte) i norske privat eide allmennaksjeselskaper kun på 7,3 pst. Regjeringen mener den lave kvinneandelen i styrene er uheldig, og finner det helt nødvendig å gripe inn for å fremme en samfunnsutvikling som anerkjenner og gjør bruk av begge kjønnskompetanse. Dagens situasjon innebærer at samfunnet ikke bruker den ressursen som kvinners kompetanse utgjør, hvilket er et ressurstap for landet. Regler om kjønnsrepresentasjon vil bidra til å endre denne situasjonen. Det er også gode grunner i henhold til proposisjonen til å tro at forslaget vil bedre kvinners innflytelse og muligheter i næringslivet. Forslaget vil innebære økt likestilling og demokrati, styrke ledelsen i næringslivet og bedriftenes konkurransekraft.

Regjeringen har siden våren 2002 arbeidet for å bedre kjønnsrepresentasjonen i selskapers styrer. Når det gjelder de statlige selskapene, har Regjeringen arbeidet for å nå målet om 40 pst. kjønnsrepresentasjon. Dette målet er nå nådd. Videre har Regjeringen invitert nærings- og arbeidslivets organisasjoner til en samarbeidsavtale, med sikte på en opptrapping av kvinnerepresentasjonen i de privat eide allmennaksjeselskapers styrer. Dette har sammenheng med

Regjeringens beslutning om at lovregler for disse selskapene ikke skal tre i kraft om målsettingen om kjønnsrepresentasjon oppnås frivillig.

I proposisjonens kapittel 2 presenteres nærmere tall og fakta om kjønnsrepresentasjonen i næringslivet.

I proposisjonens kapittel 3 redegjøres kort for de to høringene som har vært gjennomført, i 1999 og i 2001.

Gjeldende rett på området, henholdsvis nasjonalt og internasjonalt, blir gjennomgått i henholdsvis kapitlene 4 og 5 i proposisjonen. I proposisjonens kapittel 6 drøftes lovforslaget nærmere. I punkt 6.1 drøftes om det bør innføres regler om kjønnsrepresentasjon i styret i selskaper, og i så fall for hvilke selskapsformer reglene bør gjøres gjeldende. Som nevnt over foreslås alle offentlig eide virksomheter omfattet, mens det blant privat eide selskaper bare er allmennaksjeselskaper (ikke aksjeselskaper) som omfattes. Hvilken grad av kjønnsrepresentasjon som bør kreves og den nærmere utformingen av kravet drøftes i punkt 6.2. Utgangspunktet er at det stilles krav om 40 pst. kjønnsrepresentasjon, etter mønster av 40-prosentkravet i likestillingsloven § 21. Reglene er imidlertid foreslått utformet som et krav til et bestemt antall styremedlemmer av hvert kjønn, i stedet for å angi kravet som et prosenttall. I proposisjonens punkt 6.3 drøftes utformingen av kravet til kjønnsrepresentasjon særlig i forhold til de ansattes representanter i styret. Det foreslås tilsvarende regler om kjønnsrepresentasjon for de ansattevalgte styremedlemmene. Det foreslås videre at kjønnsrepresentasjonen i styret beregnes separat for henholdsvis de ansattevalgte og de eiervalgte styremedlemmene, for å gjøre valgprosessene uavhengig av hverandre.

I punkt 6.4 redegjøres det for håndhevingen av reglene. Selskapslovgivningen inneholder allerede et system for håndheving av lovens regler om styrets sammensetning, som reglene om kjønnsrepresentasjon vil falle naturlig inn under. Det foreslås derfor ingen særskilte regler om håndhevingen.

I kapittel 7 foreslås enkelte endringer i likestillingsloven § 21. Departementet foreslår å endre 40-prosentkravet i likestillingsloven § 21 første ledd til en regel om krav til et bestemt antall, på samme måte som utformingen av kravet til kjønnsrepresentasjon i allmennaksjeselskapene mv. Å ha den samme beregningsmåten her gir en bedre lovteknisk løsning, og en bedre sammenheng i regelverket.

Kapittel 8 gjelder ikrafttredelsesordningen og overgangsregler. Det foreslås at reglene for de offentlig eide selskapene skal tre i kraft 1. januar 2004. I forhold til de privat eide selskapene skal lovreglene bare settes i kraft dersom den ønskede kjønnsrepresentasjon ikke oppnås frivillig innen 1. juli 2005.

1.2 Nærmere om forslaget til regler om kjønnsrepresentasjon i styret i statsaksjeselskaper, statsallmennaksjeselskaper, statsforetak, allmennaksjeselskaper mv.

1.2.1 *Bør det innføres regler om kjønnsrepresentasjon i selskaper, og hvilke selskapsformer bør i så fall omfattes?*

1.2.1.1 HØRINGSBREVETS FORSLAG

I høringsbrevet av 2. juli 2001 foreslo departementet at det for statsaksjeselskaper, statsforetak, samt for offentlig eide særlovselskaper, herunder interkommunale selskaper, skulle innføres regler om at hvert kjønn skal være representert med et visst antall medlemmer i selskapets styre, tilsvarende ca. 40 pst. av styrets medlemmer. Departementet foreslo i tillegg at reglene også skulle gjøres gjeldende for allmennaksjeselskaper. Privat eide aksjeselskaper ble foreslått holdt utenfor ordningen.

Det ble videre foreslått at likestillingsloven § 21 skulle komme til anvendelse når staten oppnevner medlemmer til styret i stiftelser. I høringsbrevet ba man også høringsinstansene særlig om å vurdere om samvirkeselskaper, herunder boligbyggelag, burde omfattes.

Når reglene ble foreslått gjort gjeldende for allmennaksjeselskaper, men ikke for aksjeselskaper med private eiere, begrunnet høringsbrevet dette med at aksjeselskapene gjerne er små private foretak hvor ledelsen av selskapet har et personlig preg, typisk et familieselskap, hvor selskapets eiere er fysiske personer som selv sitter i styret. Departementet mente at hensynet til den direkte eierrepresentasjonen som er vanlig i disse selskapene, tilsa at aksjeselskapene ble holdt utenfor ordningen.

Det ble heller ikke foreslått at regler om kjønnsrepresentasjon skulle gjøres gjeldende for aksjeselskaper som delvis er eiet av det offentlige.

1.2.1.2 DEPARTEMENTETS VURDERINGER

Betydningen av kjønnsrepresentasjon i styret i virksomheter

Det er i dag en relativt lav kvinneandel i styrene i norske selskaper. Det er på det rene at kvinner og menn kan fylle ledelsesfunksjoner i næringslivet på en like god måte, og at kvinners næringslivsrelevante utdanningsnivå og kompetanse ikke står tilbake for menns. Som det sies i høringsbrevet, innebærer den lave representasjonen av kvinner i norske styreter at norsk næringsliv ikke får nyttiggjort seg den næringslivsrelevante kompetansen som innehas av kvinner. Å utnytte kvinners kompetanse bedre, vil etter departementets syn generelt bidra til å styrke ledelsen i næringslivet.

Etter departementets syn er det i denne sammenheng ikke avgjørende om en god kvinneandel oppnås

gjennom lovgivning eller ikke. Dersom den ønskede kjønnsrepresentasjonen oppnås frivillig vil det ikke bli innført lovregler for privat eide allmennaksjeselskaper. Det at kvinneandelen eventuelt oppnås gjennom lovgivning, innebærer imidlertid etter departementets syn ikke at virkningene av denne økte kvinneandel blir mindre gunstige.

Aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper som er heleid av det offentlige, samt statsforetak og offentlige særlovselskaper

Departementet foreslår å gjøre regler om kjønnsrepresentasjon gjeldende for aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper som er heleid av det offentlige (statsallmennaksjeselskaper og statsaksjeselskaper). Videre foreslås det samme i forhold til statsforetak og offentlig eide særlovselskaper. Det foreligger etter departementets syn ingen hensyn som taler mot at det gis lovregler om kjønnsrepresentasjon i de virksomhetene der staten selv er heleier. I forhold til statlige virksomheter gjør ikke det hensynet seg gjeldende som ellers har stått sentralt i forhold til debatten knyttet til private selskaper, nemlig hensynet til de private eierens råderett over selskapet. Departementet mener at det bør innføres regler om kjønnsrepresentasjon i de statlige eide selskapene.

Når det gjelder de statlige selskapene, kan det anføres at det strengt tatt ikke er nødvendig med noen lovregulering fordi kjønnsrepresentasjon her like gjerne kunne gjennomføres ved bruk av instruksjonsmyndigheten. Departementet mener likevel at det er ønskelig å lovfeste krav om kjønnsrepresentasjon i de statlige virksomhetene. Dersom loven blir satt i kraft for allmennaksjeselskapenes del, tilsier hensynet til sammenheng og konsistens i reglene at også statsallmennaksjeselskapene bør omfattes av lovregler om kjønnsrepresentasjon. Man ville ellers sette statsallmennaksjeselskapene i en annen stilling enn de privat eide allmennaksjeselskapene. Det ville gi svært uheldige signaler. Også dersom reglene ikke blir satt i kraft for de privat eide allmennaksjeselskapene, er imidlertid lovfesting av kravet til kjønnsrepresentasjon i statlige virksomheter viktig. Lovfesting har i seg selv en funksjon fordi det synliggjør det viktige prinsippet om kjønnsrepresentasjon. En lovregulering av de statlige virksomhetene vil også sikre at kjønnsrepresentasjonen opprettholdes uten hensyn til skiftende syn på spørsmålet. Regjeringen har derfor som målsetting at et lovkrav om kjønnsrepresentasjon i styret skal gjelde alle virksomheter som er heleid av staten.

For de statlige selskapene, foreslår departementet derfor at loven skal tre i kraft uten hensyn til om loven trer i kraft for de private allmennaksjeselskapene eller ikke.

På samme måte som i høringsbrevet, foreslås reglene om kjønnsrepresentasjon ikke gjort gjeldende for aksjeselskaper som bare delvis er eiet av det offentlige, men hvor det også er private eiere. Om man innførte regler om kjønnsrepresentasjon i slike aksjeselskaper, ville det bety at de private medeierne ville få andre rammevilkår enn eiere i aksjeselskaper der det offentlige ikke er medeier, og en slik forskjellsbehandling anses for lite hensiktsmessig.

Et særlig spørsmål er om selskaper som er heleid av staten indirekte via et morselskap, typisk heleide datterselskaper eller datterdatterselskaper under statsaksjeselskaper og statsallmennaksjeselskaper, bør omfattes av reglene om kjønnsrepresentasjon. Departementet legger her avgjørende vekt på at heller ikke for disse selskapene kommer hensynet til private eiere inn i bildet. På denne bakgrunn foreslås reglene om kjønnsrepresentasjon å omfatte alle selskaper som eies av det offentlige, enten direkte, eller indirekte via datterselskaper av statsaksjeselskaper, statsallmennaksjeselskaper eller statsforetak.

Lovforslaget foreslås videre å omfatte alle statlige særlovselskaper. Når det gjelder særlovselskapene er situasjonen ganske variert. Enkelte av særlovselskapene, som Petoro AS og Norsk Tipping AS, er opprettet som heleide aksjeselskaper og vil derfor følge reglene om kjønnsrepresentasjon som foreslås for statsaksjeselskapene. Andre særlovselskaper, som Bankinvesteringsfondet, er omfattet av likestillingsloven.

Departementet foreslår imidlertid at de nye selskapsrettslige reglene om kjønnsrepresentasjon gis for Aktieselskapet Vinmonopolet i lov 19. juni 1931 nr. 18, fordi dette selskapet (til tross for sitt navn) er unntatt fra aksjelovens regler. De nye reglene om kjønnsrepresentasjon foreslås også innført for regionale helseforetak og helseforetak, i lov 15. juni 2001 nr. 93. For regionale helseforetak og helseforetak gjelder i dag likestillingslovens regler om kjønnsrepresentasjon. Av hensyn til sammenheng og konsekvens i systemet mener imidlertid departementet at de samme selskapsrettslige reglene om kjønnsrepresentasjon bør gjelde for disse, som foreslås for de øvrige særskilte statlige selskapsformene. Denne overgangen fra likestillingslovens regler om kjønnsrepresentasjon til den nye selskapsrettslige regelen om kjønnsrepresentasjon betyr i utgangspunktet lite, særlig ettersom den samme antallsregelen nå også foreslås i likestillingsloven § 21. Endringen vil innebære at dispensasjonsadgangen som i dag foreligger etter likestillingsloven § 21 annet ledd forsvinner. Departementet kan imidlertid ikke se at dette skal være avgjørende for ikke å lovregulere kravet om kjønnsrepresentasjon i helseforetaksloven.

Også i forhold til Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, jf. lov 3. juli 1992 nr. 97, foreslås de

nye selskapsrettslige reglene om kjønnsrepresentasjon innført.

Høringsbrevet fra 2001 inneholdt også forslag til endringer i lov 22. november 1996 nr. 65 om statens postselskap og lov 22. november 1996 nr. 66 om statens jernbanetrafikkselskap. Disse lovene er i ettertid blitt opphevet, i medhold av lov 21. juni 2002 nr. 43 om omdanning av statens jernbanetrafikkselskap, og selskapene er blitt omdannet til aksjeselskaper (NSB BA og Posten Norge BA). Disse selskapene vil derfor omfattes av bestemmelsen om kjønnsrepresentasjon som foreslås for statsaksjeselskaper, jf. forslaget til ny § 20-6 i aksjeloven.

Departementets forslag omfatter ikke kommunalt eide aksjeselskaper. Dette var heller ikke foreslått i høringsbrevet. Etter aksjelovens system gjelder det i kapittel 20 særregler for selskaper som er heleid av staten. Tilsvarende særregler finnes imidlertid ikke for kommunalt eide aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper. Departementet ser det som naturlig å videreføre dette systemet. Spørsmålet om i hvilken grad det gjelder regler om kjønnsrepresentasjon for styret i kommunalt eide aksjeselskaper, må derfor fortsatt vurderes ut fra en tolkning av likestillingslovens og kommunelovens regler.

Interkommunale selskaper er derimot regulert i en egen lov, lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper. Det framgår av proposisjonen at det er uklart om likestillingsloven § 21 kommer til anvendelse på interkommunale selskaper. Det er her behov for en klargjøring, og departementet ser det mest naturlig at det er de nye selskapsrettslige reglene om kjønnsrepresentasjon som innføres også for de interkommunale selskapene. Det er av relativt liten betydning om man her innfører de nye reglene, eller om man gjør likestillingsloven § 21 anvendelig. Betydningen av om man velger det ene eller det andre knytter seg først og fremst til dispensasjonsadgangen. Det vises her til det som sies over om dette i tilknytning til helseforetakene.

Særlig om statlig, kommunal eller fylkeskommunal oppnevning av styret i stiftelser

Som det framgår av proposisjonen, er det uklart om likestillingsloven § 21 etter gjeldende rett kommer til anvendelse når det offentlige oppnevner medlemmer til styret i en stiftelse. En nærmere lovregulering av dette vil klargjøre spørsmålet. Departementet finner det her mindre naturlig å la de nye selskapsrettslige reglene komme til anvendelse, og mener at likestillingslovens system vil passe bedre. Departementet foreslår derfor en presisering i den nye stiftelsesloven om at likestillingslovens bestemmelser om kjønnsrepresentasjon skal gjelde når staten, kommuner og fylkeskommuner oppnevner medlemmer til styret i en stiftelse. Spørsmålet om kom-

munale og fylkeskommunale oppnevnelser til styret i stiftelser har ikke vært ute på høring, noe som taler imot å lovregulere dette nå. Departementet finner imidlertid at det ikke foreligger noen grunner til å stille kommunale og fylkeskommunale oppnevnelser til styret i stiftelser i noen annen stilling enn statlige oppnevnelser, og foreslår derfor også for disse den samme regelen om at likestillingsloven § 21 skal gjelde.

Aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper som har private eiere

Når det gjelder selskaper med private eiere, har hensynet til eiernes rådighet over selskapet stått sentralt i departementets vurderinger.

Prinsippet om at selskapets eiere skal bestemme hvem som skal besitte styrevervene og dermed forvalte deres investeringer og kapital, tilsier i utgangspunktet en viss tilbakeholdenhet med å lovregulere sammensetningen av styret i privat eide selskaper. Dette er imidlertid ikke prinsipielt til hinder for selskapsrettslig lovregulering av styrets sammensetning, der dette er ønskelig ut fra en selskapsrettslig helhetsvurdering. Den nærmere avveiningen av hensynet til eierrådigheten i forhold til behovet for en jevnere kjønnsrepresentasjon i styret, må skje mer konkret i forhold til den aktuelle selskapsformen. Det er her viktige forskjeller mellom aksjeselskapsformen og allmennaksjeselskapsformen, som innebærer at departementets konklusjon faller ulikt ut for disse to selskapstypene.

Det typiske aksjeselskapet i Norge er en liten eller mellomstor bedrift, der ledelsen av selskapet ofte har et mer personlig preg, typisk familiebedrifter der eierne er fysiske personer som selv sitter i styret i selskapet. Det er altså generelt en mer direkte eierrepresentasjon i styret i aksjeselskapene enn i allmennaksjeselskapene. Hensynet til den direkte eierrepresentasjonen i styret står derfor i en annen stilling for allmennaksjeselskapene enn det gjør for aksjeselskapene.

På denne bakgrunn foreslår departementet at det gis lovregler om kjønnsrepresentasjon for privat eide allmennaksjeselskaper (forutsatt at disse ikke oppfyller Regjeringens målsetting om kjønnsrepresentasjon frivillig innen 1. juli 2005). For privat eide aksjeselskaper derimot, foreslås ikke lovregler om kjønnsrepresentasjon, på grunn av hensynet til den direkte eierrepresentasjonen i disse selskapene.

Når det gjelder hvordan forretningsbanker, sparebanker og forsikringselskaper organiseres innebærer departementets forslag at reglene om kjønnsrepresentasjon kommer til anvendelse på disse selskapstypene i den grad de er organisert som allmennaksjeselskaper.

Proposisjonen understreker at det er ingen mangel på dyktige og kompetente kvinner som står klare

til å påta seg styrevervene. Det synes heller ikke i høringen å ha kommet fram opplysninger om at man mener de kompetente kvinnene blir vanskelige å finne. Det er et grunnleggende premiss for lovforslaget at det ikke er noen mangel på kompetente kvinner til å sitte i styrene i de til sammen rundt 590 allmennaksjeselskapene som vil bli omfattet av lovreglene. Det må også tas i betraktning at de private allmennaksjeselskapene vil få noen år på seg til å øke kvinneandelen før loven eventuelt trer i kraft, og at det i tillegg vil gjelde en overgangsperiode på to år fra lovens ikrafttredelse. Dersom man fra i dag av begynner en gradvis opptrapping av kvinneandelen, kan ikke departementet se at det skulle innebære spesielle problemer å oppfylle kjønnsrepresentasjonen.

Enkelte uttaler i høringen en frykt for at regler om kjønnsrepresentasjon vil gjøre det norske markedet mindre attraktivt for utenlandske investorer. Denne frykten framstår som udokumentert. Siden hørbrevet gikk ut, har forslaget blitt møtt med mye positiv respons i media over hele verden. Departementet ser likevel ikke bort fra at det i en kort overgangsperiode kan komme enkelte negative reaksjoner fra utlandet, kanskje særlig fra land der likestilling er relativt ukjent. Basert på erfaringen så langt er det imidlertid også grunn til å forvente positive reaksjoner. Det er imidlertid ikke slike kortsiktige reaksjoner den ene eller den andre veien som bør være retningsgivende her. Dette er en langsiktig selskapsrettslig reform med langsiktige virkninger for norsk næringsliv og derved det norske samfunn.

Samvirkeselskaper

Flere av de som vil bli berørt av et slikt forslag ber om at man avventer oppfølgingen av Samvirke-lovutvalgets innstilling. Departementet finner dette hensiktsmessig, og mener at spørsmålet må utredes nærmere i tilknytning til arbeidet med en alminnelig samvirke-lov.

1.2.2 Hvilken grad av kjønnsrepresentasjon bør kreves, og hvordan skal kravet utformes?

1.2.2.1 DEPARTEMENTETS VURDERING

Departementet foreslår at kravet utformes med 40 pst. kjønnsrepresentasjon som målsetting, etter mønster av 40-prosentkravet i likestillingsloven § 21. Enkelte høringsinstanser har tatt til orde for et mer begrenset krav til kjønnsrepresentasjon. Departementet vil i den forbindelse påpeke at dersom kravet til kjønnsrepresentasjon settes lavere enn 40 pst., vil man i mindre grad oppnå den tilsiktede virkningen med lovforslaget, som er å få til en mer balansert kjønns sammensetning i styrene for i større grad å utnytte den kompetansen som finnes hos begge kjønn. Det faktagrunnlag som foreligger når det gjelder kvinner med relevant kompetanse, tyder ikke på at

det vil være noen mangel på kompetente kvinner, og det er heller ikke hevdet av noen høringsinstanser at det faktisk ikke finnes nok kompetente kvinner. Det er derfor ingenting som tilsier at det skulle være noe behov for å redusere prosentandelen til noe lavere enn 40 pst.

Departementet opprettholder også den lovtekniske løsningen som ble foreslått i hørbrevet, hvor man ikke setter kravet til kjønnsrepresentasjon i form av et prosentkrav, men i form av et krav til et konkret antall i henhold til styrets størrelse. Denne løsningen har fått god støtte i høringen.

1.2.3 Regler om kjønnsrepresentasjon for de styremedlemmene som velges av og blant de ansatte, og forholdet til reglene om kjønnsrepresentasjon for de eiervalgte styrerepresentantene

1.2.3.1 FORSLAGET I HØRINGSBREVET

I hørbrevet foreslo departementet en generell regel om kjønnsrepresentasjon for styret som helhet. Det ble ikke foreslått separate regler om kjønnsrepresentasjon for henholdsvis de eiervalgte og de ansattevalgte styrerepresentantene. Kravet til kjønnsrepresentasjon relaterte seg etter høringsforslaget til samlet antall medlemmer i styret. Samtidig ble det foreslått en særskilt bestemmelse om kjønnsrepresentasjon for de ansattes representanter i styret, blant annet for å unngå at kravet til kjønnsrepresentasjon i styret ble oppfylt utelukkende av de ansattes representanter. Det sistnevnte forslaget innebærer at begge kjønn som hovedregel skal være representert blant de styrerepresentantene som velges av og blant de ansatte når de velger to eller flere representanter til styret. Det ble foreslått et unntak fra denne særlige regelen for selskaper der et av kjønnene utgjør mindre enn 20 pst. av samlet antall ansatte.

1.2.3.2 DEPARTEMENTETS VURDERINGER

Forslaget om at hvert kjønn skal være representert når det etter loven skal velges to eller flere ansatte-representanter til styret, får bred støtte blant høringsinstansene. De samme hensyn som generelt begrunner reglene om kjønnsrepresentasjon i styret, tilsier etter departementets syn også regler som sikrer at begge kjønn er representert blant de ansattevalgte styrerepresentantene, når det velges to eller flere slike.

Når det gjelder forslaget om å gjøre unntak fra kravet om kjønnsrepresentasjon for de ansattes representanter dersom ett av kjønnene utgjør mindre enn en viss prosent av de ansatte i selskapet, antar departementet i lys av høringen at den foreslåtte grensen på 20 pst. ligger på et riktig nivå. Når det gjelder om det prinsipielt ikke skal være noen forskjell på ansatte og eiere i denne sammenheng, vil departementet for det

første peke på at det i en bedrift med en betydelig overvekt av ett kjønn blant de ansatte, ofte vil være slik at de ulike kjønn arbeider i ulike deler av virksomheten. En regel om kjønnsrepresentasjon kan i slike bedrifter medføre at ansatte i bestemte deler av virksomheten, får forholdsmessig større innflytelse enn ansatte i andre deler av virksomheten. En slik situasjon kan bli svært uheldig, særlig fordi den vil være egnet til å skape betydelig misnøye hos den gruppen ansatte som blir underrepresentert i styret i forhold til den betydningen denne gruppen ansatte har i virksomheten. Noen tilsvarende situasjon gjør seg ikke gjeldende på eiersiden. For det andre er det den vesentlige forskjell at de ansattes representanter til styret skal velges blant de ansatte, mens det ikke er noe krav om at de aksjonærvalgte styremedlemmene selv skal være aksjeeiere. Det er med andre ord ikke noen sammenheng mellom aksjonærenes eget kjønn, og deres styrerepresentanters kjønn. Selv om det ikke finnes en eneste mannlig aksjonær, kan generalforsamlingen godt velge mannlige styrerepresentanter, og omvendt. Slik forholder det seg ikke for de ansatte. Om det bare finnes kvinnelige ansatte, er det ikke mulig å velge en mannlig ansatterepresentant til styret. Når det gjelder spørsmålet om å gjøre unntak der et kjønn utgjør mindre enn 20 pst. av de ansatte, er det derfor ikke naturlig å trekke noen slik parallell mellom ansattes og eieres valg av styrerepresentanter.

Departementet vil understreke at en særskilt regel om kjønnsrepresentasjon blant de ansattevalgte styrerepresentantene vil ha en viktig funksjon både i et system med separate regler om kjønnsrepresentasjon for de eiervalgte og de ansattevalgte styrerepresentantene, og i et system med en generell regel om kjønnsrepresentasjon som refererer seg til styret som helhet, som foreslått i høringsbrevet. I et system med separat kjønnsrepresentasjon for de eiervalgte styrerepresentantene vil en særskilt regel for de ansattevalgte være nødvendig i tillegg for å opprettholde en tilfredsstillende kjønnsrepresentasjon samlet sett. Hvis man for eksempel har et styre bestående av fire eiervalgte styrerepresentanter og to ansattevalgte, ville man samlet sett bare oppnå en kjønnsrepresentasjon på 30 pst. alene basert på regelen om at to av de fire eiervalgte styrerepresentantene skal være av hvert kjønn. I tillegg bør det derfor gjelde regler om kjønnsrepresentasjon for de ansattevalgte representantene. I et system med et samlet krav til kjønnsrepresentasjon som refererer seg til styret som helhet, som forslaget i høringsbrevet, vil en særlig regel om kjønnsrepresentasjon blant de ansattevalgte være nødvendig for å sikre mot at kjønnsrepresentasjonen fylles opp utelukkende av de ansattevalgte representantene.

På denne bakgrunn opprettholder departementet forslaget i høringen om at det skal gjelde en regel om at begge kjønn skal være representert blant de styrerepresentantene som skal velges av og blant de ansatte, når det etter loven skal velges to eller flere slike.

Når det gjelder spørsmålet om kravet til kjønnsrepresentasjon bør gjelde for det samlede styret som helhet, eller om kjønnsrepresentasjonen for de ansattevalgte styrerepresentantene skal beregnes separat, har departementet vært i tvil. En løsning der styret behandles som en helhet, er i utgangspunktet å foretrekke fra et rent prinsipielt synspunkt og vil harmonere med prinsippet om at alle styremedlemmene i et selskap er likeverdige medlemmer av styret, uavhengig av representasjonsgrunnlag. Det bør derfor etter departementets syn foreligge relativt gode grunner for å fravike dette prinsippet ved å innføre separate regler om kjønnsrepresentasjon for de to gruppene av styrerepresentanter.

I enkelte tilfeller vil det kunne få konsekvenser for kjønns sammensetningen av det enkelte styret om man i loven velger en samlet modell eller en separat modell. Dersom styret for eksempel skal ha fire medlemmer, tre eiervalgte og ett valgt av og blant de ansatte, skal det etter den samlede modell i høringsforslaget være minst to av hvert kjønn. Med en regel om separat beregning av kjønnsrepresentasjonen vil det i stedet kreves at begge kjønn skal være representert blant de tre eiervalgte styremedlemmene med minst én, mens det ikke vil gjelde noe krav til kjønnsrepresentasjon med hensyn til den ene ansatterepresentanten. Man oppnår i dette tilfellet derfor bare krav om 25 pst. kjønnsrepresentasjon (en av fire). Om det i dette eksempelet skulle være to ansatterepresentanter, måtte det etter forslaget være en av hvert kjønn blant disse, i tillegg til den ene av de tre eiervalgte. Dette ville utgjøre 40 pst. (to av fem), og her ville resultatet bli det samme uavhengig av modell. Særlig i styrer der det etter loven bare skal være én ansatterepresentant, vil en separat modell kunne føre til en annen grad av kjønnsrepresentasjon enn en samlet modell. I noen tilfeller, som i det ene eksempelet nevnt over, får det ikke betydning for det samlede kravet hvilken modell man velger. Det er etter departementets syn uansett tale om så vidt begrensede utslag at de ikke bør være avgjørende for valg av modell.

Departementet er enig med flertallet av høringsinstansene i at man bør unngå å innføre regler som kan bringe de ansatte i en situasjon hvor de blir "tvunget" til å foreta sitt valg ut fra premisser som eierne legger når det gjelder å oppfylle kravet til kjønnsrepresentasjon.

Flere høringsinstanser har påpekt at det er vanskelig med regler om kjønnsrepresentasjon som refererer seg til hele det samlede styret, fordi det ikke er mulig å koordinere de to ulike valgprosessene i for-

hold til hverandre. Departementet kan se at dette kan komme til å skape en viss usikkerhet ved aksjeeierne valg av styremedlemmer. I de fleste tilfeller vil det uansett være klart for eierne hvor mange av hvert kjønn de må velge inn i styret for at kravene til kjønnsrepresentasjon skal oppfylles, særlig der det skal velges to ansattrepresentanter (og én av hvert kjønn av disse). I noen tilfeller vil det imidlertid være knyttet en viss usikkerhet til dette. Der det skal velges en eller tre ansattrepresentanter vil eierne ikke på forhånd kunne vite om det blir valgt henholdsvis en mann eller en kvinne, eller en mann og to kvinner eller to menn og en kvinne. Motsatt vil en tilsvarende usikkerhet også kunne oppstå ved de ansattes valg. Departementet anser det som viktig å legge forholdene til rette slik at det oppstår minst mulig tvil og usikkerhet hos selskapene som skal gjennomføre de nye reglene om kjønnsrepresentasjon.

På denne bakgrunn foreslår departementet en regel der kravene om kjønnsrepresentasjon skal beregnes separat for henholdsvis ansattevalgte og eiervalgte styremedlemmer, slik flertallet av høringsinstansene har gått inn for. Departementet legger avgjørende vekt på at en slik bestemmelse vil være enklest for selskapene å håndtere, siden de to valgprosessene da vil kunne skje helt uavhengig av hverandre i forhold til kjønnsrepresentasjonen. Departementet legger også vekt på at en slik løsning utelukker enhver mulighet for at eiernes valg medfører noe press på de ansattes valg av styrerepresentanter i forhold til kjønnsfordelingen. I noen tilfeller vil en slik separat løsning føre til en noe annen kjønnsrepresentasjon i styret enn en slik samlet løsning som ble foreslått i høringsbrevet, særlig der det bare skal velges ett styremedlem av og blant de ansatte. Samlet sett vil imidlertid denne effekten på kjønnsrepresentasjonen ikke være betydelig. Den vil også kunne slå ut i begge retninger når det gjelder kjønn, avhengig av om den ene ansattrepresentanten som velges er en mann eller en kvinne.

1.2.4 Håndheving av kravet til kjønnsrepresentasjon

1.2.4.1 DEPARTEMENTETS VURDERINGER

Utgangspunktet for departementets vurderinger av hvilke regler som bør regulere håndhevingen, er at reglene om kjønnsrepresentasjon ikke skiller seg prinsipielt fra allmennaksjelovens øvrige regler som stiller krav til styrets sammensetning. Selv om det er ulike formål som ligger til grunn for disse ulike kravene til styrets sammensetning.

Flere av høringsinstansene reiser spørsmål om ikke sanksjonsmidlene som f.eks. tvangssoppløsning ved skifteretten, vil være uforholdsmessig strenge i forhold til reglene om kjønnsrepresentasjon. Til dette

vil departementet bemerke at det er vesentlig at styrene i norske selskaper oppfyller de krav som loven stiller til selskapets styre, enten dette gjelder bostedskravene eller andre krav. Det er derfor nødvendig å ha et effektivt håndhevingssystem. Departementet kan ikke se noen grunn til å ha et annet sanksjonssystem for reglene om kjønnsrepresentasjon enn det systemet som allerede i dag gjelder i forhold til bostedskravene, og som fungerer godt. Departementet foreslår derfor at det er aksjelovens alminnelige regler om håndheving som skal gjelde også i forhold til reglene om kjønnsrepresentasjon. Siden Foretaksregisterets lovlighetskontroll er meget effektiv ser departementet ikke grunn til å innføre særlige sanksjoner i tillegg, som tvangsmulkt e.l. Dette håndhevingssystemet er ikke forbundet med noen vesentlig administrativ byrde. Departementet ser det ikke som hensiktsmessig at Likestillingsombudet og Klagenemnda for likestilling blir involvert i den direkte håndhevingen av at selskapene overholder reglene.

I forhold til reglene om bostedskravet i allmennaksjeloven § 6-11 gjelder det en dispensasjonsadgang etter loven. Også etter likestillingsloven § 21 annet ledd gjelder en dispensasjonsadgang. Noen tilsvarende dispensasjonsadgang foreslås likevel ikke i forhold til reglene om kjønnsrepresentasjon som foreslås i allmennaksjeloven mv. Departementet har vurdert en slik dispensasjonsadgang i lys av høringsinstansenes merknader, men er kommet til at noen dispensasjonsordning ikke er ønskelig. En dispensasjonsadgang vil etter departementets syn for det første kunne bli administrativt meget byrdefull, og vil for det andre kunne føre til en uthuling av systemet. En dispensasjonsadgang ville også involvere staten direkte i selskapenes konkrete beslutningsprosesser når det gjelder valg av styre, på en måte som etter departementets syn ville være prinsipielt uheldig. Dispensasjonsbehandlingen ville innebære at staten ville måtte overprøve selskapenes egne vurderinger av hvem som anses som egnet - og ikke egnet - til deltakelse i vedkommende styre. Dette faller utenfor hva staten bør håndtere. Etter departementets syn vil forvaltningen være lite egnet til å foreta denne type vurderinger i forhold til et konkret privateid selskap. Det ville også være svært vanskelig å finne klare og objektive kriterier som skal ligge til grunn i en vurdering om et selskap skal få dispensasjon fra regelen om kjønnsrepresentasjon i styret.

Enkelte høringsinstanser framhever spesielt problemer knyttet til situasjonen der et styremedlem trekker seg under styreperioden. Man frykter at det vil bli vanskelig for vedkommende å fratre på grunn av kravene til kjønnsrepresentasjon. Her vil departementet bemerke at dette er en situasjon som ikke er spesiell i forhold til reglene om kjønnsrepresentasjon. Frafall av styremedlemmer underveis i styrepe-

rioden som medfører at enten bostedskravene og/eller lovens eller vedtektenes krav til antall styremedlemmer ikke er oppfylt, er ikke uvanlig. Dette er situasjoner som selskapene i praksis finner løsninger på, og departementet kan ikke se at dette skal stille seg noe annerledes i forhold til reglene om kjønnsrepresentasjon.

1.3 Andre bestemmelser

1.3.1 Endring av beregningsregelen i likestillingsloven § 21

Likestillingsloven § 21 første ledd stiller krav om at hvert kjønn skal være representert med minst 40 pst. av medlemmene når et offentlig organ oppnevner eller velger utvalg, styrer, råd, nemnder mv.

Departementet foreslår å endre beregningsregelen i likestillingsloven § 21 slik at denne, etter mønster av forslagene til selskapsrettslige regler om kjønnsrepresentasjon i styret, utformes som et krav til et konkret antall styremedlemmer, i stedet for som et prosenttall som tilfellet er nå.

Grunnen til at man har valgt denne løsningen for foretakene er at for styrer på 4, 6 eller 8 medlemmer, innebærer et 40-prosentkrav i realiteten et 50-prosentkrav. Det vil derfor være en lovteknisk bedre løsning at man angir det reelle antall av hvert kjønn som kreves for å oppfylle lovens vilkår. Departementet anser det også som hensiktsmessig at reglene som gjelder på området for kjønnsrepresentasjon blir mest mulig like.

Det vil imidlertid ikke være aktuelt å gjøre endringer i likestillingsloven § 21 for så vidt gjelder ansattevalgte representanter. For allmennaksjeselskapene og statsaksjeselskapene derimot, er det stilt krav om kjønnsrepresentasjon også for de representantene til styret som skal velges av og blant de ansatte.

1.3.2 Vurderinger av om likestillingslovens dispensasjonsadgang bør oppheves

Likestillingsloven § 21 annet ledd gir hjemmel for å fravike hovedregelen om 40 pst. kjønnsrepresentasjon dersom det foreligger "særlige forhold som gjør det åpenbart urimelig å oppfylle kravene".

Departementet tar sikte på å vurdere nærmere om man bør fjerne dispensasjonsadgangen.

Spørsmålet om å fjerne dispensasjonsbestemmelsen i likestillingsloven har ikke vært ute på høring, og det foreslås derfor ingen endringer i dette nå. Departementet vil sende forslaget ut på høring før det tas endelig stilling til om man bør oppheve dispensasjonsadgangen.

1.4 Ikrafttredelse og overgangsregler

1.4.1 Departementets vurderinger

1.4.1.1 IKRAFTTREDELSESGREGLER

Ikrafttredelsestidspunkt for de offentlig eide selskapene

Departementet foreslår at lovreglene om krav om kjønnsrepresentasjon i styrene i statsforetak, statlige særlovselskaper, statsaksjeselskaper, statsallmennaksjeselskaper og interkommunale selskaper trer i kraft på vanlig måte, uansett om reglene vil bli satt i kraft for allmennaksjeselskapene eller ikke. Det foreslås at reglene for de offentlig eide selskapene trer i kraft 1. januar 2004. I forhold til offentlig eide virksomheter gjør ikke det hensynet seg gjeldende som ellers har stått sentralt i forhold til debatten knyttet til ikrafttredelsen av reglene for de privat eide allmennaksjeselskapene, nemlig hensynet til de private eierne. Gjennom regulering i lovs form vil man også sikre at kjønnsrepresentasjonen opprettholdes uten hensyn til skiftende syn på dette spørsmålet.

Når det gjelder stiftelsene, foreslås det at lovendringen trer i kraft samtidig med at stiftelsesloven av 2001 settes i kraft.

Gjennomføring av målsettingen om at det ikke skal gjennomføres lovregler i styrene i de privat eide allmennaksjeselskapene dersom ønsket kjønnsrepresentasjon oppnås frivillig

Regjeringen har vedtatt at lovregler om kjønnsrepresentasjon i styret i privat eide allmennaksjeselskaper ikke skal settes i kraft, dersom disse selskapene greier å oppfylle lovens krav frivillig. Regjeringen tar sikte på å vurdere situasjonen med hensyn til frivillig oppnådd kjønnsrepresentasjon i allmennaksjeselskapene per 1. juli 2005, og vil da avgjøre om loven skal tre i kraft eller ikke for de privat eide allmennaksjeselskapenes del. Tidligste ikrafttredelsesdato bør være 15. august 2005.

Departementet vil presisere at reglene i foretaksregisterloven § 3-1 a nytt nr. 9, som krever registrering av kjønnsfordelingen blant styremedlemmene i allmennaksjeselskaper, uansett vil følge hovedregelen om ikrafttredelse fra 1. januar 2004. Det vil være hensiktsmessig med regler om registrering av kjønnsfordelingen i disse styrene allerede fra 2004, fordi dette gir mulighet til å følge utviklingen nøye. Slik registrering vil også gjøre det enkelt å få nøyaktig informasjon fra Foretaksregisteret om hvor mange av selskapene som har oppnådd den ønskede kjønnsrepresentasjonen på frivillig basis, når man i 2005 skal ta stilling til ikrafttredelsen for de privat eide allmennaksjeselskapene.

1.4.1.2 OVERGANGSREGLER

Departementet foreslår at for selskaper som registreres etter at reglene er trådt i kraft, må kravene til kjønnsrepresentasjon være oppfylt fra registreringen.

For selskaper som er registrert før lovens ikrafttredelse, gis det en overgangsperiode på to år fra ikrafttredelsen før selskapet må oppfylle de nye kravene til kjønnsrepresentasjon i styret. For mange selskaper vil de nye reglene innebære en utskifting av 40 pst. av styret. Departementet mener en overgangsperiode på to år kan være hensiktsmessig.

For statsaksjeselskapene, statsallmennaksjeselskapene, statsforetakene, de statlige særlovselskapene, de interkommunale selskapene, de regionale helseforetakene og helseforetakene mv. som er registrert før 1. januar 2004, betyr dette at de må oppfylle de nye kravene til kjønnsrepresentasjon innen 1. januar 2006.

For stiftelser vil overgangsperioden gjelde for to år fra den nye stiftelsesloven settes i kraft.

Dersom reglene om kjønnsrepresentasjon i privat eide allmennaksjeselskaper blir satt i kraft, vil dette skje tidligst 15. august 2005. For allmennaksjeselskaper som er registrert før dette, vil to-årsfristen derfor utløpe tidligst etter 15. august 2007. Dette betyr at eksisterende allmennaksjeselskaper vil ha en periode på minst 4 år på seg fra i dag til å oppfylle kravene.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Eirin Faldet, Trond Giske og Torny Pedersen, fra Høyre, Afshan Rafiq, lederen Sonja Irene Sjøli og Olemic Thommessen, fra Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Berge og May Hansen, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen og Ola T. Lånke, og fra Senterpartiet, Eli Sollied Øveraas, viser til at det i dag er en relativt lav kvinneandel i styrene i norske selskaper. I april 2003 var den gjennomsnittlige kvinneandelen blant de faste styrevervene (eier- og ansattevalgte) i norske privateide allmennaksjeselskaper kun 7,3 pst. Flertallet er enig med departementet i at den lave kvinneandelen i styrene er uheldig, og finner det helt nødvendig at man griper inn for å fremme en samfunnsutvikling som anerkjenner og gjør bruk av begge kjønnskompetanse.

Flertallet mener det er på det rene at begge kjønn i like stor grad kan fylle de aktuelle funksjoner i næringslivet på en like god måte, og at kvinners næringslivsrelevante utdanningsnivå og kompetanse ikke står tilbake for menns. Etter flertallets oppfatning er det derfor et tankekors at kvinner fortsatt i så liten grad er å finne i lederposisjoner i næringsli-

vet. Flertallet mener regler om kjønnsrepresentasjon vil bidra til at kvinners næringslivsrelevante kompetanse utnyttes bedre, noe som generelt vil styrke ledelsen i næringslivet. Forslaget vil etter flertallets mening også bedre kvinners innflytelse og muligheter i næringslivet og innebære økt likestilling og demokrati.

Flertallet støtter departementets forslag om en presisering av likestillingslovens regler, slik at kjønnsrepresentasjonen skal gjelde når en kommune, en fylkeskommune eller staten oppnevner medlemmer til stiftelser.

Flertallet er kjent med at lovforslaget er en videreføring av et av forslagene som den første regjeringen Bondevik fremmet i 1999 i et høringsnotat om endringer i likestillingsloven, og et høringsbrev med et utkast til lovregler om kjønnsrepresentasjon i selskapslovgivningen som regjeringen Stoltenberg sendte ut sommeren 2001.

Flertallet har videre merket seg Regjeringens arbeid for å bedre kjønnsrepresentasjonen i selskapers styre og at målet om 40 pst. kjønnsrepresentasjon ifølge proposisjonen er nådd når det gjelder de statlige selskapene. En lovfesting av kravet til kjønnsrepresentasjon i statlige virksomheter er etter flertallets oppfatning likevel viktig, blant annet fordi det synliggjør det viktige prinsippet om kjønnsrepresentasjon.

Flertallet støtter Regjeringens syn på at det ikke er noen mangel på dyktige og kompetente kvinner som kan ta på seg styrevervene. I høringene har det heller ikke kommet fram opplysninger om at det ville være vanskelig å finne kompetente kvinner til de ulike vervene.

Flertallet er enig i departementets målsetting om 40 pst. kjønnsrepresentasjon i styrene. Flertallet støtter også forslaget om at kravet til kjønnsrepresentasjon ikke settes i form av et prosentkrav, men i form av et krav til konkret antall i henhold til styrets størrelse.

Flertallet slutter seg også til forslaget om at kjønnsrepresentasjonen skal beregnes separat for henholdsvis ansattevalgte og eiervalgte styremedlemmer.

Proposisjonen inneholder videre et forslag om å endre beregningsregelen i likestillingslovens § 21 slik at denne, etter mønster av forslagene til selskapsrettslige regler om kjønnsrepresentasjon i styret, utformes som et krav til et konkret antall styremedlemmer, i stedet for som et prosenttall som tilfellet er nå. Flertallet støtter dette forslaget.

Flertallet har merket seg at departementet vil vurdere å fjerne dispensasjonsbestemmelsen i likestillingsloven som sier at kravet til kjønnsrepresentasjon kan fravikes dersom det foreligger "særlige forhold som gjør det urimelig å oppfylle kravene".

Flertallet er enig i at et forslag om å fjerne dispensasjonsadgangen bør sendes ut på høring før det tas endelig stilling til om dispensasjonsadgangen bør oppheves.

Flertallet viser til statsrådets brev av 17. oktober 2003 (vedlegg), hvor det gjøres oppmerksom på en inkurie i proposisjonens lovtekst under VI lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak § 3-6 nytt fjerde ledd.

Flertallet slutter seg til departementets forslag om at reglene for offentlig eide selskaper trer i kraft 1. januar 2004.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at departementet foreslår å gjøre regler om kjønnsrepresentasjon gjeldende for aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper som er heleide av det offentlige. Videre foreslås det samme i forhold til statsforetak og offentlig eide særlovsselskaper. Dette flertallet støtter disse forslagene. Dette flertallet er videre enig i at det blant privat eide selskaper bare er allmennaksjeselskaper som bør omfattes av de nye reglene for kjønnsrepresentasjon. I private aksjeselskaper tilsier den mer direkte eierrepresentasjonen at det ikke innføres lovregler om kjønnsrepresentasjon.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Ulf Erik Knudsen og Karin S. Woldseth, mener at det er beklagelig at dagens likestillingspolitikk ser ut til å være fundert på at man har en "kamp" mellom to poler. Man ser ut til å være låst fast i likestillingstanken fra 70-tallet og tidlig 80-tall.

Disse medlemmer finner det ikke rimelig at det offentlige skal bruke store ressurser og et stadig mer omfattende og detaljert lovverk på å ivareta friske voksne, intelligente, velutdannede menneskers rettigheter. Disse medlemmer har full tiltro til menneskenes egen evne til å klare dette, tiltro til at kvinner og menn kjenner sine behov og rettigheter, og tiltro til at de selv kan ivareta disse. All annen tankegang er etter disse medlemmers syn en krenkelse av det enkelte individs integritet og evne til å ta egne beslutninger.

Disse medlemmer er sterke tilhengere av likestilling, men mener at denne skal komme som følge av en naturlig utvikling og ikke som følge av byråkratiske detaljregler og vedtak. Disse medlemmer vil her vise til at Fremskrittspartiet en rekke ganger har foreslått avvikling av statlige bevilgninger til likestillingsforskning, kompetansesenter for likestilling og nedlegging av likestillingsombudet. Disse medlemmer har også foreslått en liberalisering av likestillingsloven - og at andre instanser, herunder domstolene og arbeidstilsynet kan håndhe-

ve de sentrale bestemmelser i loven. Disse medlemmer mener at selv om man kutter i bevilgninger og fjerner ombud kan enkeltindividets rettigheter fortsatt opprettholdes med et "slankere" regelverk i likestillingsloven, arbeidsmiljøloven og avtaler inngått mellom arbeidstaker og arbeidsorganisasjonene. I tillegg til dette er det en rekke frivillige organisasjoner, ideologiske organisasjoner og politiske partier som har likestilling som sitt sentrale varemerke og som arbeider på dette området.

Disse medlemmer mener at Ot.prp. nr. 97 (2002-2003) viser at det er betydelige krefter i det norske samfunn som ønsker å videreføre gårsdagens likestillingspolitikk. Dette bekreftes ikke minst ved at mange fortsatt har en ufravikelig tro på kjønnskvotering. Disse medlemmer mener at et individ som har fått et arbeid eller en posisjon pga. sitt kjønn og ikke pga. sine kvalifikasjoner, nedvurderes av samfunnet. Disse medlemmer mener kvotering er svært diskriminerende. Det må være krenkende for en kvinne å vite at når hun skal ha en plass i et styre, så er det kjønn det kommer mest an på, og ikke kompetanse og egnethet. Det kan virke som om kvinner ikke greier å skaffe seg en styreplass på egenhånd, men må ha hjelp av en lovregulering. Dette er nedvurdering av alle kvinner!

Disse medlemmer mener at Ot.prp. nr. 97 (2002-2003) er et skritt i feil retning. Man bør heller sørge for at alle virksomheter, både offentlige og private, får levelige kår til verdiskaping - og lar dem slippe mer papirarbeid for å tilfredsstillende byråkratiske regler. Disse medlemmer går på denne bakgrunn imot de foreslåtte lovendringer.

Disse medlemmer viser for øvrig til brev av 16. oktober 2003 fra NHO der det heter:

"NHO mener det er positivt og ønskelig med større mangfold i selskapenes ledelse og styrer. NHO mener imidlertid at kvotering er i strid med grunnleggende prinsipper for aksjonærdemokratiet, og går imot forslaget om kvotering i ASA-styrer.

Kvinnerens deltagelse i ledende posisjoner i selskapene vil over tid øke som følge av kvinnerens økende deltagelse på områder hvor ledere tradisjonelt rekrutteres. Kvinneandelen i høyere utdanning er i dag ca. 60 prosent. Med tiden vil dette gjøre seg utslag i næringslivet.

Forslagene overser at de viktigste virkemidler for at selskapene i langt større grad skal benytte den ubrukte ressurs mange kompetente kvinner utgjør, er synliggjøring av de aktuelle kvinner, og informasjon og informasjon til selskapene om betydningen av mangfold for selskapenes økonomiske resultater. Et større mangfold i selskapenes ledelse, ikke bare styrene, er vel så viktig for å fremme økt verdiskaping og bedre kvinnerepresentasjon, som mangfold i styrene. Strategier for å få flere kvinner inn i ledelsen vil således være avgjørende. NHO tar denne utfordringen på alvor, ikke minst med etableringen av Female Future-prosjektet.

Kvinnerens kompetanse som styremedlemmer er internasjonalt anerkjent. Kvotering i privateide selskaper ansees imidlertid internasjonalt som et utilbørlig inngrep i aksjonærenes rettigheter og kan virke negativt i forhold til aksjemarkedene. NHO er skeptisk til alle former for særnorske rammebetingelser. Samlet representerer disse en vesentlig ulempe for norske bedrifter i forhold til konkurrentlandene."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener at regler om representasjon også skal gjelde for styrer i private aksjeselskaper. Børsnoterte selskaper og selskaper med over 30 ansatte skal ha minst 40 pst. av hvert kjønn i sine styrer.

Disse medlemmer er ikke enig med Regjeringen i at det skal være andre regler for representasjon av kjønn for styremedlemmer og varamedlemmer valgt blant de ansatte enn andre valgte styremedlemmer. Hvor mange prosent de ulike kjønnene utgjør av samlet antall ansatte bør ikke ha noe med styresammensetningen å gjøre. Det som er viktig med denne lovendringen er at begge kjønn skal være representert med minst 40 pst.

Disse medlemmer fremmer følgende endringsforslag:

I

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskap gjøres følgende endring:

§ 20-6 nr. 5 skal lyde:

5. Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer og styremedlemmer som skal velges blant de ansatte.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjøres følgende endringer:

Ny § 6-11a nr. 5 skal lyde:

5. Reglene i nr. 1-4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer og styremedlemmer som skal velges blant de ansatte.

Ny § 20-6 nr. 5 skal lyde:

5. Reglene i nr. 1-4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer og styremedlemmer som skal velges blant de ansatte."

Ikrafttredelse

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet er enig i departementets vurdering når det gjelder ikrafttredelse av lovregler om kjønnsrepresentasjon i privat eide allmennaksjeselskaper. Disse medlem-

mer slutter seg til departementets syn om at det ikke innføres lovregler for privat eide allmennaksjeselskaper dersom den ønskede kjønnsrepresentasjonen oppnås frivillig innen 1. juli 2005. Dersom den ønskede kjønnsrepresentasjonen ikke er oppnådd innen denne dato, bør lovreglene etter disse medlemmers mening tre i kraft snarest mulig etter 1. september 2005.

Disse medlemmer er kjent med at enkelte av næringslivets organisasjoner har ytret seg kritisk om kvinnekvotering til styrene, men at disse organisasjonene likevel har sagt at deres mål er sammenfallende med målsettingen om minst 40 pst. kvinneandel i styrene.

Disse medlemmer vil følge utviklingen i de private selskapene nøye og imøteser informasjon fra departementet når det gjelder kjønnsrepresentasjon i styrene.

Disse medlemmer støtter forslagene til lovendringer som fremmes i proposisjonen.

Disse medlemmer vil legge vekt på det arbeidet som er lagt ned for å øke antallet kvinner i styreverv i private selskaper, og vil særlig peke på Kvinnebasen og NHOs "FemaleFuture" prosjekt. Disse medlemmer understreker i denne sammenheng viktigheten av at kvinners kompetanse i langt større grad må tas i bruk ikke bare i styrene, men også i den øvrige bedriftsledelse.

Disse medlemmer mener at Regjeringens forslag stiller strenge krav til kjønnsrepresentasjon ved valg av styremedlemmer i privat eide allmennaksjeselskaper, samtidig som man gir selskapene et incitament til å utvikle og ta vare på et større mangfold av kompetanse. Disse medlemmer støtter Regjeringens forslag om å ikke innføre lovkravet om kjønnsrepresentasjon for private allmennaksjeselskaper dersom målet om 40 pst. kjønnsrepresentasjon nås frivillig. Disse medlemmer mener en slik fremgangsmåte vil underbygge og forsterke det viktige arbeidet med å synliggjøre kompetente kvinner.

Disse medlemmer mener at dersom den ønskede virkning ikke er oppnådd innen 1. juli 2005, bør lovreglene tre i kraft snarest mulig og etter 1. september 2005.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Vedtaket XII pkt. 2 skal lyde:

Ny § 6-11 a i lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjelder fra den tid Kongen bestemmer, og tidligst fra 1. september 2005."

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at det er gitt et politisk løfte til næringslivet om at loven ikke skal tre i kraft dersom kravene til kjønnsrepresentasjon nås

frivillig, og at loven ikke skal tre i kraft før de private allmennaksjeselskapene har fått anledning til å avholde sine generalforsamlinger, inklusive styrevalg i 2005. Disse medlemmer viser til at næringslivet har innrettet seg etter disse signalene. Disse medlemmer mener at ønsket om en frivillig oppnåelse av målet for kjønnsrepresentasjon må være mulig for bedriftene å oppnå.

Disse medlemmer vil advare mot å innføre krav om kjønnsrepresentasjon for helt eller delvis privat eide selskap allerede fra 1. januar 2004, og minner om det faktum at selskapene allerede har avholdt årets generalforsamlinger, inklusive valg av styremedlemmer, og dermed ikke kan være i stand til å overholde et slikt krav. Disse medlemmer finner det åpenbart urimelig dersom det overfor private selskaper innføres lovpålagte oppgaver som det ikke er mulig å overholde, og kan ikke se at en eventuell overgangsperiode på to år rokker ved det prinsipielt uriktige i å pålegge lover som ikke kan overholdes.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at det skal innføres lovregler om kjønnsrepresentasjon for allmennaksjeselskaper som skal tre i kraft 1. januar 2004. Disse medlemmer merker seg at det i dag bare er 7,3 pst. kvinner i disse selskapsstyrene. Disse medlemmer mener derfor det ikke lar seg gjøre å nå en målsetting om 40 pst. kvinneandel frivillig. Disse medlemmer mener det ikke er grunn til å vente med å innføre disse lovreglene til eventuelt 1. juli 2005.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Vedtaket XII pkt. 2 skal lyde:

Ny § 6-11 a i lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper iverksettes fra 1. januar 2004 med en overgangsperiode på to år."

Disse medlemmer foreslår at det innføres regler for kjønnsrepresentasjon for stiftelser samtidig med at den nye stiftelsesloven trer i kraft og at det blir en overgangsperiode på to år.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å innføre lovreglene fra 1. januar 2004 som Sosialistisk Venstreparti fremmet forslag om i behandling av Ot.prp. nr. 6 (2001-2002) Om lov om endringer i likestillingsloven. Disse medlemmer har ikke sett en ønsket utvikling etter den behandlingen og er uenige i departementets vurdering om at det ikke innføres lovregler for privat eide allmennaksjeselskap før 1. juli 2005 dersom den ønskede kjønnsrepresentasjonen ikke

oppnås frivillig. Disse medlemmer ønsker at lovregelen skal tre i kraft raskest mulig. Disse medlemmer mener forslaget fra departementet som innebærer at allmennaksjeselskaper vil ha en periode på minst 4 år på seg fra i dag til å oppfylle kravet, er for defensivt.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen endre lov om aksjeselskap og lov om allmennaksjeselskap og annet lovverk som regulerer bedriftenes styresammensetting, slik at likestillingslovens regler om representasjon også skal gjelde for styrer i aksjeselskaper, privat eide aksjeselskaper, selskaper med offentlig eierandel og børsnoterte selskaper. Selskaper med over 30 ansatte skal ha minst 40 pst. av hvert kjønn i sine styrever."

3. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet:

Forslag 1

Vedtaket XII pkt. 2 skal lyde:

Ny § 6-11 a i lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjelder fra den tid Kongen bestemmer, og tidligst fra 1. september 2005.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 2

Vedtaket XII pkt. 2 skal lyde:

Ny § 6-11 a i lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper iverksettes fra 1. januar 2004 med en overgangsperiode på to år.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen endre lov om aksjeselskap og lov om allmennaksjeselskap og annet lovverk som regulerer bedriftenes styresammensetting, slik at likestillingslovens regler om representasjon også skal gjelde for styrer i aksjeselskaper, privat eide aksjeselskaper, selskaper med offentlig eierandel og børsnoterte selskaper. Selskaper med over 30 ansatte skal ha minst 40 pst. av hvert kjønn i sine styrever.

Forslag 4

I

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskap gjøres følgende endring:

§ 20-6 nr. 5 skal lyde:

5. Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer og styremedlemmer som skal velges blant de ansatte.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjøres følgende endringer:

Ny § 6-11a nr. 5 skal lyde:

5. Reglene i nr. 1-4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer og styremedlemmer som skal velges blant de ansatte.

Ny § 20-6 nr. 5 skal lyde:

5. Reglene i nr. 1-4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer og styremedlemmer som skal velges blant de ansatte.

4. KOMITEENS TILRÅDING

Bak tilrådingen står følgende flertall: Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet. Dette gjelder ikke XII pkt. 2 om ikrafttredelse hvor det ikke foreligger noe flertall. Forslaget fremmes av Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet som største fraksjon. Sosialistisk Venstreparti går ut av flertallet på noen punkter. Det vises her til partiets forslag.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper, lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper og i enkelte andre lover (likestilling i styrer i statsaksjeselskaper, statsforetak, allmennaksjeselskaper mv.)

I

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 20-6 skal lyde:

§ 20-6 *Representasjon av begge kjønn i styret i statsaksjeselskaper*

(1) *I styret i statsaksjeselskap skal begge kjønn være representert på følgende måte:*

1. *Har styret to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.*
2. *Har styret fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to.*
3. *Har styret seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.*
4. *Har styret ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har styret flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.*
5. *Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer.*

(2) *Første ledd gjelder ikke styremedlemmer som skal velges blant de ansatte etter § 6-4 eller § 6-35 jf. allmennaksjeloven § 6-37 første ledd. Når det skal velges to eller flere styremedlemmer som nevnt i første punktum, skal begge kjønn være representert. Det samme gjelder for varamedlemmer. Annet og tredje punktum gjelder ikke dersom et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.*

(3) *Første og annet ledd gjelder tilsvarende for aksjeselskap som er heleid datterselskap til statsaksjeselskap eller statsallmennaksjeselskap, eller til statsforetak.*

Nåværende § 20-6 blir ny § 20-7.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjøres følgende endringer:

Ny § 6-11 a skal lyde:

§ 6-11 a *Krav om representasjon av begge kjønn i styret*

(1) *I styret i allmennaksjeselskap skal begge kjønn være representert på følgende måte:*

1. *Har styret to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.*
2. *Har styret fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to.*
3. *Har styret seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.*
4. *Har styret ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har styret flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.*
5. *Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer.*

(2) *Første ledd omfatter ikke styremedlemmer som skal velges blant de ansatte etter § 6-4 eller § 6-37 første ledd. Når det skal velges to eller flere styremedlemmer som nevnt i første punktum, skal begge kjønn være representert. Det samme gjelder for varamedlemmer. Annet og tredje punktum gjelder ikke dersom*

et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.

Ny § 20-6 skal lyde:

§ 20-6 Representasjon av begge kjønn i styret i statsallmennaksjeselskaper

(1) I styret i statsallmennaksjeselskap skal begge kjønn være representert på følgende måte:

1. Har styret to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.
2. Har styret fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to.
3. Har styret seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.
4. Har styret ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har styret flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.
5. Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer.

(2) Første ledd omfatter ikke styremedlemmer som skal velges blant de ansatte etter § 6-4 eller § 6-37 første ledd. Når det skal velges to eller flere styremedlemmer som nevnt i første punktum, skal begge kjønn være representert. Det samme gjelder for varamedlemmer. Annet og tredje punktum gjelder ikke dersom et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.

(3) Første og annet ledd gjelder tilsvarende for allmennaksjeselskap som er heleid datterselskap til statsaksjeselskap eller statsallmennaksjeselskap, eller til statsforetak.

Nåværende § 20-6 blir ny § 20-7.

III

I lov 19. juni 1931 nr. 18 om Aktieselskapet Vinmonopolet skal § 5 første ledd nytt fjerde punktum lyde:

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

IV

I lov 9. juni 1978 nr. 45 om likestilling mellom kjønnene, gjøres følgende endring:

§ 21 første ledd skal lyde:

Når et offentlig organ oppnevner eller velger utvalg, styrer, råd, nemnder mv. skal begge kjønn være representert på følgende måte:

1. Har utvalget to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.
2. Har utvalget fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to.

3. Har utvalget seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.
4. Har utvalget ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har utvalget flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.
5. Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer.

V

I lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak gjøres følgende endringer:

§ 3-1 nytt annet ledd skal lyde:

I selskaper som omfattes av aksjeloven § 20-6 skal registeret også inneholde opplysninger om styremedlemmers og varamedlemmers kjønn, samt opplysninger om medlemmet er valgt blant de ansatte etter reglene i aksjeloven § 6-4 og § 6-35 jf. allmennaksjeloven § 6-37 første ledd.

§ 3-1 a nytt nr. 9 skal lyde:

9. Styremedlemmers og varamedlemmers kjønn, samt opplysninger om medlemmet er valgt blant de ansatte etter reglene i allmennaksjeloven § 6-4 og § 6-37 første ledd.

§ 3-4 nytt annet og tredje ledd skal lyde:

I interkommunale selskaper, jf. lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper, skal registeret også inneholde opplysninger om styremedlemmers og varamedlemmers kjønn, samt opplysninger om medlemmet er valgt blant de ansatte etter lov om interkommunale selskaper § 10 åttende til tiende ledd.

I Aktieselskapet Vinmonopolet, jf. lov 19. juni 1931 nr. 18 om Aktieselskapet Vinmonopolet, skal registeret også inneholde opplysninger om styremedlemmers og varamedlemmers kjønn, samt opplysninger om medlemmet er valgt blant de ansatte etter lov om Aktieselskapet Vinmonopolet § 5 første ledd.

§ 3-6 nytt fjerde ledd skal lyde:

For stiftelser skal registeret, for styremedlemmer og varamedlemmer som er oppnevnt av staten, en fylkeskommune eller kommune, også inneholde opplysninger om kjønn.

§ 3-9 første ledd nytt nr. 7 skal lyde:

7. Styremedlemmers og varamedlemmers kjønn, samt opplysninger om medlemmet er valgt blant de ansatte etter lov 30. august 1991 nr. 71 om statsforetak § 20 eller lov 15. juni 2001 nr. 93 om helseforetak m.m. § 22 og § 23.

VI

I lov 30. august 1991 nr. 71 om statsforetak skal § 19 nytt femte ledd lyde:

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

VII

I lov 3. juli 1992 nr. 97 om Statens nærings- og distriktsutviklingsfond skal § 13 første ledd nytt annet punktum lyde:

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

VIII

I lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. skal § 6 nytt fjerde ledd lyde:

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

Nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

IX

I lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper skal § 10 første ledd nytt fjerde punktum lyde:

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

X

I lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser skal ny § 27 a lyde:

§ 27 a Kjønnrepresentasjon når staten, en fylkeskommune eller kommune oppnevner medlemmer av styret

Lov 9. juni 1978 nr. 45 om likestilling mellom kjønnene § 21 første, annet og femte ledd gjelder til-

svarende når staten, en fylkeskommune eller kommune oppnevner hele styret i en stiftelse. Når staten, en fylkeskommune eller kommune oppnevner deler av styret i en stiftelse, gjelder første punktum her tilsvarende i forhold til de styremedlemmene dette gjelder.

XI

I lov 15. juni 2001 nr. 93 om helseforetak m.m. skal § 21 første ledd nytt annet punktum lyde:

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

XII

1. Loven gjelder fra 1. januar 2004, med mindre annet følger av nr. 2 og nr. 3 nedenfor.
2. Ny § 6-11 a i lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjelder fra den tid Kongen bestemmer, og tidligst fra 1. september 2005.
3. Ny § 27 a i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven 2001) trer i kraft når stiftelsesloven 2001 settes i kraft.

XIII

1. Med mindre annet følger av nr. 2 og nr. 3 nedenfor, skal styret i foretak mv. som er registrert i Foretaksregisteret før 1. januar 2004, være sammensatt i samsvar med loven her innen 1. januar 2006.
2. For allmennaksjeselskaper som er stiftet og registrert i Foretaksregisteret før ny § 6-11 a i allmennaksjeloven settes i kraft, skal styret være sammensatt i samsvar med loven her innen to år etter ikraftsetningsdatoen.
3. For stiftelser som er opprettet før stiftelsesloven 2001 trer i kraft, skal styret være sammensatt i samsvar med loven her innen to år etter den dato stiftelsesloven 2001 trer i kraft.

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 11. november 2003

Sonja Irene Sjøli

leder

Eli Sollied Øverås

ordfører

Vedlegg

Brev fra Barne- og familiedepartementet v/statsråden til familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, datert 17. oktober 2003

Korrigeringsforslag av et lovforslag i Ot.prp. nr. 97 (2002-2003)

Ot.prp. nr. 97 (2002-2003) om lov om endring i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper, lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper og i enkelte andre lover (likestilling i styret i statsaksjeselskaper, statsforetak, allmennaksjeselskaper mv.) ble overlevert Stortinget 13. juni 2003.

Departementet har blitt oppmerksom på at det har vært gjort en glipp i et av proposisjonens forslag til endringer i foretaksregisterloven.

I proposisjonen er det foreslått at Foretaksregisteret skal inneholde opplysninger om styremedlemmers kjønn i fht. de virksomhetene som er omfattet av forslaget til regler om kjønnsrepresentasjon (jf. lovforslagets kapittel V). Forslag til endringer i fore-

taks-registerloven § 3-6 nytt fjerde ledd omhandler registrering av styremedlemmers kjønn i en *stiftelse*. Dette er ment å gjelde for styremedlemmer som er oppnevnt av staten, en fylkeskommune eller kommune. Imidlertid omtaler den foreslåtte lovteksten kun *staten* og ikke fylkeskommune og kommune, uten at det har vært meningen å holde de to sistnevnte utenfor (i kapitlene i selve proposisjonen er det ikke foretatt et slikt skille).

I forbindelse med stortingsbehandlingen av proposisjonen, ber jeg om at endringene i lov 21. juni 1985 nr. 78 § 3-6 nytt fjerde ledd vedtas med følgende lovtekst: "For stiftelser skal registeret, for styremedlemmer og varamedlemmer som er oppnevnt av staten, en fylkeskommune eller kommune, også inneholde opplysninger om kjønn."